H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

BIZTONSÁGI ADATLAP

A biztonsági adatlap kiadásának dátuma: 2009. április 23.
Felülvizsgálva: --

1. A KÉSZÍTMÉNY ÉS A VÁLLALAT AZONOSÍTÁSA

A készítmény neve: **Klóramin T**
Szinonímák: N-klór-4-metilbenzol-szulfonamid nátrium só
Nátrium-N-klór-p-toluolszulfonamid
Nátrium-N-klór-4-metilbenzol-szulfonamid
Tozilklóramid nátrium só
Összegképlet: $C_7H_7SO_2NClNa \cdot 3H_2O$
Relatív molekula tömeg: 281,5

A készítmény felhasználása: Fertőtlenítő hatású készítmény egészségügyi területek és felületek, állategészségügy, élelmiszeripar és egyéb területek fertőtlenítésére.
Széles spektrumú fertőtlenítőszer (baktericid, fungicid, virucid).

A gyártó cég neve: **Bochemie a.s.**
Cím: Lidická 326, 73595 Bohumín, ČR
Telefon: +420 596 091 111
Telefax: +420 596 012 870
e-mail: bochemie@bochemie.cz
Biztonsági adatlapért felelős: Lucie Kušová
lucie.kusova@bochemie.cz

A forgalmazó cég neve: **EVM Zrt.**
Cím: H-1172 Budapest, XVII. Cinkotai út 26.
Telefon: +36-1-253-15-90
Telefax: +36-1-257-33-14
Biztonsági adatlapért felelős: reach@evmzrt.hu
web-oldal: www.evmzrt.hu

Sürgősségi telefon (Prága): Toxikologické informační středisko
Cím: Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2 CZ.
Telefon: +420 224 91 92 93; +420 224 91 54 02
+420 224 91 45 71

Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat **(ETTSz)**
Cím: 1096 Budapest Nagyvárad tér 2.
Telefon: +36-80-201-199 (éjjel-nappal)
+36-1-476-64-64 (éjjel-nappal)

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

2. A VESZÉLYEK AZONOSÍTÁSA

A többszörösen módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet értelmében veszélyes készítmény.

A termékre veszélyjele:

C Maró
Xn Ártalmas

A termékre vonatkozó R mondatok:

R 22 Lenyelve ártalmas
R 31 Savval érintkezve mérgező gázok képződnek
R 34 Égési sérülést okoz
R 42 Belélegezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Egészségre és környezetre gyakorolt hatások:
Az anyag lenyelve maró és ártalmas hatású. Belélegezve túlérzékenységet okozhat. Savval érintkezve mérgező klórgáz szabadulhat fel. Ártalmas a vízi környezetre (az aktív klór növeli a bázikusságot).

Egyéb veszélyek: Ne használjuk savval, savas keverékekkel és más tisztítószerekkel együtt!
Címkézés: lásd 15. pont.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

Veszélyes összetevők:

megnevezés	koncent-ráció	CAS szám	EINECS szám	Veszély-jel	R mondatok
Nátrium-N-klór-p-toluolszulfonamid *	81 %	127-65-1	204-854-7	C, Xn	R 22-31-34-42

*A kristályvizes nátrium-N-klór-p-toluolszulfonamid (CAS 7080-50-4, EINECS 204854-) hatóanyag tartalma 81 %.
A táblázatban megadott veszélyes összetevő expozíciós határértékkel nem rendelkezik.
A táblázatban felsorolt veszélyes összetevők veszélyjelei és R mondatai: lásd 16. pont.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

Általános információk: Baleset vagy rosszullét esetén forduljunk orvoshoz (ha lehetséges a készítmény címkéjét/biztonsági adatlapját mutassuk meg). Lenyelés vagy szembe kerülés esetén azonnal forduljunk orvoshoz.

Belégzés: Az expozíció forrását szüntessük meg, ha lehetséges. A sérültet friss levegőre kell vinni, nyugalomba kell helyezni, óvjuk a fizikai terheléstől. Panasz esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrrel való érintkezés: Az elszennyeződött ruhadarabokat és lábbelit el kell távolítani, az érintett testrészeket bő vízzel le kell mosni. Kössük be steril gézzel, és forduljunk orvoshoz nagy bőrfelülettel való érintkezés esetén.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

Szembe kerülés esetén:	A kontaktlencsét távolítsuk el, ha könnyen lehetséges. A szemet legalább 10 percig bő, friss vízzel kell öblíteni szemhéjszélek széthúzása közben, és a szemgolyó egyidejű mozgatásával. Szemsérülés esetén orvosi ellátás szükséges.
Lenyelés:	A sérült szájüregét bő ivóvízzel mossuk ki, itassunk 0,5 liter vizet. Hánytatni tilos. Forduljunk orvoshoz.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

Alkalmazható tűzoltószerek:	Víz, vízpermet, a tűz jellegétől függően.
Nem alkalmazható tűzoltószerek:	Száraz tűzoltószerek (por és hó), és a víz, csatornába és a környezetbe engedés veszélye esetén.
Különleges veszélyek:	Tűz esetén mérgező, maró füst vagy gáz szabadulhat fel. 140 °C fölött az anyag bomlik, mérgező klórgáz szabadul fel.
Speciális védőeszköz tűzoltóknak:	Teljes védőöltözet, légzőkészülék.
Egyéb információk:	Csatornába engedés esetén a veszélyelhárítási terv alapján járjunk el.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN

Személyi óvintézkedések: Használjunk megfelelő személyi védőfelszerelést. Kerüljük a bőrrel, szemmel, nyálkahártyával való érintkezést. Ne használjuk zárt nem szellőztetett térben és éghető anyagok közelében. Biztosítsunk megfelelő szellőzést vagy légcserét.

Környezetvédelmi óvintézkedések: Kerüljük el a vízbe és a talajba kerülést és az éghető anyagokkal való érintkezést. Ne használjunk fűrészport és cellulóz alapú anyagot az összetakarításhoz. Nagy mennyiségű tömény keverék csatornába élő-, felszíni-, talaj-, és hulladékvízbe, talajba jutása esetén értesíteni kell a helyi hatóságot. Óvjuk savval vagy savas anyagokkal való érintkezéstől.

Szennyezésmentesítés: A kiömlött anyagot össze kell óvatosan söpörni, ha szükséges a porzás megelőzése érdekében először nedvesítse. Tilos fűrészporral vagy más éghető anyaggal keverni. Szükség esetén használható speciális agresszív anyagokhoz gyártott speciális abszorbens vagy univerzális adszorbens. Össze kell gyűjteni speciális felcímkézett, zárható tárolótartályba. Kerülni kell a véletlenszerű talaj- és folyóvizekbe való bekerülést. Véletlenszerű kiömlés és felszíni vizekbe kerülés esetén a készítményt hígítani kell nagy mennyiségű vízzel a veszélyelhárítási terv alapján.

Egyéb figyelmeztetés: Savval vagy savas keverékekkel való érintkezés esetén ***klórgáz szabadulhat fel.***

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

Kezelés: Tartsuk be a biztonsági előírásokat és viseljünk személyi védőeszközt. Kerüljük az anyaggal való érintkezést (bőr, szem, nyálkahártya stb.) és ne jusson illetéktelen kezekbe. Jól szellőztethető helyen használható, óvjuk a savakkal, savas keverékekkel való érintkezéstől. Használat közben enni, inni és dohányozni tilos. Tartsuk a terméket szorosan zárható edényzetben és használat után az edényzetet zárjuk vissza.

Környezetvédelem: Kerüljük a környezet túlzott szennyeződését. Kerüljük a nagyfokú környezeti terhelést.

Egyéb tudnivalók: A textíliát elszínteleníthetí (fehérítő hatás).

Tárolás: Tárolja eredeti, ép, jól zárható csomagolásban száraz, hűvös, jól szellőző helyen. Óvja éghető anyaggal, élelmiszertől, italtól, állati takarmánytól, savval, savas keverékekkel való

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

érintkezéstől. Védje a direkt napsütéstől. Tárolási hőmérséklet –20 °C-tól +30 °C-ig. Óvja illetéktelen személyek kezébe jutásától.
Különleges felhasználások: Fontos információk és útmutatások a biztonsági adatlapon, a címkén vagy a gyártó honlapján találhatóak: Bochemie a.s. www.bochemie.cz.

8. EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM

Gondoskodjunk megfelelő szellőztetésről vagy légcseréről. Az anyag használata közben tilos enni, inni és cigarettázni. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat. Csak az anyag tulajdonságait ismerő dolgozó a személyi és a környezetvédelmi utasítások betartása mellett dolgozhat a termékkel. A beszennyeződött ruházat csak kitisztítás után használható újra. Evés előtt és használat után mossunk kezet és arcot szappanos ivóvízzel és használjunk bőrvédő krémet a kézre.
Légzésvédelem: Biztosítsunk megfelelő szellőzést a munkahelyen. Ha szükséges, viseljünk légzőkészüléket por vagy aerosol filterrel (P2 szűrőbetét).
Szemvédelem: Használjunk szem- vagy arcvédőt, ha fennáll a szembe kerülés kockázata.
Kézvédelem: Gumi (latex) kesztyű.
Bőrvédelem: Munkaruha, védőcsizma.
Környezeti expozíció ellenőrzése: Tartsuk be a kezelési és tárolási útmutatót és tegyünk meg mindent annak érdekében, hogy a termék ne ömölhessen folyóvízbe, ne kerülhessen a talajba és a szennyvízbe.
CK (klór): 1,5 mg/m^3, ingerlő anyag (izgatja a bőrt, nyálkahártyát, szemet vagy mindhármat).
A megadott veszélyes összetevő AK és CK értéke a 25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet szerint nem szabályozott.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Külső:	Szilárd, finom kristályos por
Szín:	Fehér vagy enyhén sárgás
Szag:	Karakterisztikus, enyhén klór szagú
pH (1%-os oldatban, 20 °C-on):	10,8
Olvadáspont, °C:	Nem meghatározható (bomlás 167 °C-tól)
Forráspont, °C:	Nem meghatározott
Zárttéri lobbanáspont, °C:	192 °C (Pensky-Martens)
Tűzveszélyesség:	Kevésbé tűzveszélyes
Robbanékonyság:	Nem robbanékony
Oxidáló képesség:	Oxidáló tulajdonságot mutat
Gőznyomás (20 °C), mN/m:	70,1
Sűrűség (20 °C-on), kg/m^3:	1491
Oldhatóság vízben:	149 g/1000 ml (szilárd); teljesen oldódik
Eloszlási koefficiens n-oktanol/víz:	0,07
Viszkozitás:	Nem meghatározott
Gőzsűrűség:	Nem meghatározott
Párolgási sebesség:	Nem meghatározott

Egyéb információk:
Aktív klórtartalom, %: 25
A termék fehérítő hatású, a textíliát kifehérítheti.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG

Normál körülmények között stabil. (A tárolási hőmérsékletet tartsuk be, óvjuk sugárzó hőtől és direkt napsütéstől).

Kerülendő körülmények: Óvni kell a magas hőmérséklettől, direkt napsütéstől, nedvességtől, vízlecsapódástól, savval és savas keverékekkel való érintkezéstől.

Kerülendő anyagok: Savak és savas keverékek, ammónia, ammónium vegyületek, erős oxidáló szerek (klorátok), erős redukáló szerek (hidridek) és fémporok.

Veszélyes bomlástermékek: Klór, hidrogén-klorid, kén-oxidok, nitrogén-oxidok.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

A készítményre vonatkozó toxikológiai információk:

Belélegezve:	Irritáció és/vagy égető érzés a légutakban (a kitettség mértékétől függően), tüdőödéma klórgáz belégzése esetén.
Bőrre jutva:	Maró hatás a bőrön.
Szembe jutva:	Látáskárosodás veszélye, maró hatás a nyálkahártyán.
Szájon keresztül:	Gyomorfájdalom, hányinger, hányás, az emésztő-rendszerben a nyálkahártya károsodása.

Akut toxicitás (Nátrium-N-klór-p-toluolszulfonamid):

LD_{50} (patkány, szájon át): 200-2000 mg/kg. LC_{50} (patkány, bőrön keresztül) > 2000 mg/kg.

Érzékenység:	Érzékenyítő hatás lehetséges belégzés esetén.
Toxicitás ismételt kitettség esetén:	Nem ismert
Karcinogenitás:	Nem tudott
Mutagenitás:	Nincs mutagén hatása
Reprodukciós hatás:	Nincs reprodukció károsító hatása

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Toxicitás a vízi szervezetekre:

LC_{50} (hal):	25,3 mg/l/96 óra.
EC_{50} (Daphnia magna):	6,42 mg/l/48 óra.
IC_{50} (alga):	0,34 mg/l/72 óra.

Mobilitás: A tömény és a hígított keverék ártalmas a vízi szervezetekre és a környezetre.

Perzisztencia és lebonthatóság: Az aktív komponens biológiailag fokozatosan lebomlik az aktív klór tartalom megszűnése után.

***Bioakkumulációs képesség*:** Nem meghatározott.

PBT értékelés: Nem meghatározott.

Egyéb káros hatások: Toxicitás egyéb populációkra nincs megállapítva. Azonban nagy mennyiségű termék kiszóródása a környezetbe és az aktív klór hatása ártalmas a környezetre oxidáló tulajdonsága miatt. Környezetbe vagy a csatornarendszerbe szóródása esetén a termék veszélyessége a környezetre fokozatosan csökken. A bomlástermékek biológiailag lebomlanak.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

Tilos a terméket, annak fel nem használt maradékát, csomagolóburkolatát élő vízbe, közcsatornába és talajba juttatni. A felhasználás során keletkezett szennyvíz minőségének élővízbe, felszíni vízbe bocsátása esetén a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendeletben, és a 220/2004. (VII. 21.) Kormány rendeletben foglaltaknak kell megfelelnie.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

***Ártalmatlanítás*:** A keverék maradékai veszélyes hulladéknak minősülnek. Kezelésére a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet előírásai az irányadók.

A keverékre és a csomagolóanyagra vonatkozó EWC kódok:

hulladék:	16 03 05*:	veszélyes anyagokat tartalmazó szerves hulladékok
	20 01 29*:	veszélyes anyagokat tartalmazó mosószerek
csomagolóanyag:	15 01 10*:	veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok (keverék maradványát tartalmazó csomagolóanyagra)

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

ADR jelölésköteles.

UN 3263 MARÓ, SZILÁRD, LÚGOS SZERVES ANYAG M.N.N. (Nátrium-N-klór-4-metilbenzol-szulfonamid*)*, 8, PG III.

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

A termék veszélyjele:

C Maró

A termékre vonatkozó R mondatok:

R 22	Lenyelve ártalmas
R 31	Savval érintkezve mérgező gázok képződnek
R 34	Égési sérülést okoz
R 42	Belélegezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

A termékre vonatkozó S mondatok:

S 1/2	Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó
S 7	Az edényzet légmentesen lezárva tartandó
S 22	Az anyag porát nem szabad belélegezni
S 26	Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
S 36/37/39	Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem-/arcvédőt kell viselni
S 45	Baleset vagy rosszullét esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni

Érvényes jogszabályok:

1992. évi XXII. törvény
1993. évi XCIII. törvény
1995. évi LIII. törvény
2000. évi XXV. törvény
2000. évi XLIII. törvény
220/2004. (VII. 21.) Kormány rendelet
98/2001. (VI. 15.) Kormány rendelet
28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet
16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet
25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet
2/2002 (II. 7.) SzCsM rendelet
98/8 EK irányelv
1451/2007 EK rendelet
38/2003 (VII. 7.) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendelet
1907/2006 EK rendelet

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

A megadott veszélyjelek és R mondatok jelen biztonsági adatlap 3. pontjában felsorolt komponensekre vonatkozik.

Veszélyjelek az alapanyagokra:

C	Maró
Xn	Ártalmas

R mondatok az alapanyagokra:

R 22	Lenyelve ártalmas
R 31	Savval érintkezve mérgező gázok képződnek
R 34	Égési sérülést okoz
R 42	Belélegezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

A biztonsági adatlapot a legjobb tudásunk szerint, az alapanyaggyártók biztonsági adatlapjai és irodalmi adatok alapján állítottuk össze. A közölt adatok tájékoztató jellegűek. Az érvényben lévő előírások és rendelkezések betartása a felhasználó kötelessége.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója